

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători - Timofți Vladimir și Alerguș Constantin,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gușan Vasile în numele inculpatului Hîrcîială Maxim, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în cauza penală privindu-1 pe

Hîrcîială Maxim Ion, născut la 29 mai 1992, originar și domiciliat în mun. Chișinău , str. M. Sadoveanu 22/3, ap.16 A;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.01.2015 - 09.02.2015 (prima instanță);

2. 10.03.2015 - 01.04.2015 (instanța de apel);

3. 14.05.2015 - 08.07.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A CONSTATAT :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana din 09 februarie 2015, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Hîrcîială Maxim a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Hîrcîială Maxim la mijlocul lunii octombrie 2014, data exactă nu a fost posibil de stabilit de organul de urmărire penală, pentru obținerea substanțelor narcotice în scop de consum personal, aflîndu-se în or. Criuleni, a cules frunzele plantei de cânepă pe care le-a păstrat asupra sa.

Cunoscînd cu certitudine că substanța produsă reprezintă marihuana, Hîrcîială Maxim, a păstrat-o ilegal asupra sa pînă la 09 noiembrie 2014, ora 02:20 min., cînd, ca rezultat al acțiunilor de control al actelor de identitate, întreprinse de către colaboratorii de poliție ai IP Ciocana, mun. Chișinău, lîngă roata din spate stînga a automobilului de model „Mercedes-Benz” cu n/î P 204 C3 au fost depistate și ridicate 2 pachetele din hîrtie cu masă vegetală.

S-a stabilit că, conform raportului de expertiză nr. 9794 din 28 noiembrie 2014, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde, reprezintă marihuană, cu masa substanței de 3,26 grame (0,25 gr + 3,01 gr recalculată la starea uscată a substanței) care se atribuie la categoria substanțelor narcotice.

Conform Hotărîrii Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, privind Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, cu modificările aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 43 din 26 ianuarie 2009, marihuana în cantitățile depistate, constituie substanțe narcotice în proporții mari.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în dispoziția art. 217 alin. (2) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Gușan Vasile, prin care a solicitat casarea acesteia și liberarea de răspundere penală a lui Hîrcîială Maxim, cu tragerea la răspundere contravențională sub formă de amendă, adică aplicarea art. 55 Cod penal, motivînd că inculpatul pentru prima dată a săvîrșit o infracțiune ușoară, de la începutul urmăririi penale a recunoscut vina, a colaborat nemijlocit cu organele de urmărire penală. Instanța de judecată nu a stabilit circumstanțe agravante. Mai mult, s-a stabilit că inculpatul Hîrcîială Maxim nu se află la evidența Dispensarului Republican de Narcologie ca consumator de droguri, a recunoscut vina și se căiește sincer de cele întîmplute, de aceea apărarea consideră că pedeapsa penală aplicată este inechitabilă și prea dură, nefiind proporțională faptelor real săvîrșite de către Hîrcîială Maxim.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 apelul declarat de avocatul Gușan Vasile a fost respins, ca nefondat, cu menținerea hotărîrii atacate.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpatului și just a încadrat acțiunile lui. Instanța de apel a considerat, că instanța de fond la aplicarea pedepsei a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina și se căiește sincer, a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, reținîndu-le ca circumstanțe atenuante. Totodată, circumstanțele comiterii infracțiunii, pericolul social pe care îl prezintă consecințele acestor fapte, nu permit instanței de apel de a considera că corectarea inculpatului Hîrcîială Maxim este posibilă fără supunerea răspunderii penale.

La fel, instanța de apel a reținut, că aplicarea prevederilor legale ale art. 55 Cod penal este un drept al instanței, dar instanța nu este obligată să aplice norma dată, dacă, în dependență de circumstanțele cauzei și reieșind din propria convingere, nu conchide că corectarea persoanei este posibilă fără a fi supus pedepsei penale. Deși apărarea susține că inculpatul Hîrcîială Maxim de la bun început a recunoscut vina și a colaborat cu organul de urmărire penală, aceste afirmații nu sunt veridice, ori, în momentul apropierii colaboratorilor de poliție pentru a verifica identitatea lui și a celor ce se aflau cu dînsul, inculpatul a încercat să arunce pachetelele cu substanță narcotică. Ulterior, cînd colaboratorii de poliție le-au depistat la sol și au întreat ale cui sunt, el la fel nu a recunoscut și doar după cercetări ulterioare, Hîrcîială Maxim a recunoscut că a cules și a păstrat asupra sa „floarea” pe care chipurile a văzut-o întîmplător și a cules-o în luna octombrie 2014 în raionul Criuleni. Prin urmare, instanța de apel a reținut că, inculpatul nu a conștientizat faptele sale, nu a fost sincer, din care considerente instanța nu deduce posibilitatea corectării fără aplicarea pedepsei penale.

Astfel, instanța de apel a statuat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a-i aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă, fiind una echitabilă și în

limitele sancțiunii.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gușan Vasile în numele inculpatului Hîrcîială Maxim, prin care, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, fără a indica vreun temei concret, solicită casarea parțială a acesteia în partea pedepsei aplicate, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, prin care inculpatul să fie eliberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

5.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Gușan Vasile în numele inculpatului, invocînd că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Instanța de recurs ordinar verifică legalitatea hotărîrilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. 1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul consideră că criticile aduse de recurent în baza art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este

expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”, acestea au constituit obiect de discuții în instanța de apel, asupra lor instanța de apel s-a expus detaliat și motivat, așa cum este indicat în pct. 4 al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu o consideră necesară.

Conform textului recursului ordinar declarat de avocatul Gușan Vasile în numele inculpatului Hîrcîială Maxim, recurentul solicită ca inculpatul să fie tras la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă, conform art. 55 Cod penal, invocînd că ultimul întrunește condițiile necesare pentru a i se aplica prevederile articolului menționat.

Art.55 Cod penal prevede posibilitatea liberării persoanei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Esența acestui tip de liberare de răspundere penală constă în aceea că, instanța de judecată, în condițiile limitativ prevăzute de lege pentru unele infracțiuni de o gravitate redusă, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică ce atrage aplicarea unor sancțiuni cu caracter contravențional.

Drept temei pentru aplicarea acestei modalități de înlocuire a răspunderii penale poate servi prezența cumulativă a următorilor indici: *a) comiterea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; b) comiterea infracțiunii pentru prima oară; c) recunoașterea vinei; d) repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune; e) constatarea faptului că persoana poate fi corectată fără a fi supusă răspunderii penale.*

După cum rezultă din decizia atacată, instanța de apel nu a constatat întrunirea condițiilor expuse mai sus, a motivat suficient și detaliat iraționalitatea aplicării sancțiunii contravenționale față de inculpat și concluzia are la bază informații, conform cărora făptuitorul poate fi corectat doar prin aplicarea pedepsei penale (f.d.135-137). Ba mai mult, inițial inculpatul nu a recunoscut nimic (f. d. 27) ca mai apoi în calitate de bănuit și-a recunoscut vina: „... *am văzut întîmplător într-un loc o floare, de culoare verde, pe care am luat-o, după ce am rupt-o, eu am împachetat floarea dată într-o hîrtie de culoare albă și o purtam asupra mea în buzunar...de noi s-au apropiat colaboratorii de poliție, unde în acel moment eu mi-am adus aminte că am asupra mea floarea dată și am aruncat-o de frică...*” (f. d. 69), crezînd că astfel va scăpa de răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Astfel, instanța de apel corect a considerat că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal și atragerea inculpatului Hîrcîială Maxim la răspundere contravențională, este o sancțiune prea blîndă și prin ea nu se pot obține scopurile pedepsei penale.

Colegiul penal constată că categoria și mărimea pedepsei stabilită inculpatului se includ în limitele sancțiunii prevăzute pentru norma incriminată. Totodată instanța de recurs ajunge la concluzia că instanțele de fond și de apel au individualizat în mod

echitabil pedeapsa, cu reținerea tuturor circumstanțelor atenuante și agravante, dar și cu luarea în considerare a gravității faptei comise, personalitatea inculpatului și valorile sociale și morale care au fost lezate prin fapta imputată inculpatului.

În consecință, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, de aceea recursul ordinar declarat de către avocatul Gușan Vasile în numele inculpatului Hîrcîială Maxim, se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gușan Vasile în numele inculpatului Hîrcîială Maxim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe *Hîrcîială Maxim Ion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 iulie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin